

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Γ' Γενικού Λυκείου
Ανθρωπιστικών Σπουδών

Σάββατο 23 Μαΐου 2020 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

Α. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ

- A)** Τότε ο Σουλπίκιος Γάλλος μίλησε για τη φύση του ουρανού και τη στάση και τις κινήσεις των αστεριών και της σελήνης, και μ' αυτόν τον τρόπο έστειλε τον στρατό στη μάχη με αναπτέρωμένο το ήθικό (ή πρόθυμο). Έτσι, οι ελευθέρια τέχνες του Γάλλου άνοιξαν τον δρόμο για εκείνη τη λαμπρή νίκη του Παύλου.
- B)** Όταν οι δούλοι του σπιτιού μετέφεραν αυτά στον Σκιπίωνα, αυτός διέταξε να ανοιχθούν οι πόρτες και να μπουν αυτοί μέσα (να ανοίξουν τις πόρτες και να τους οδηγήσουν/βάλουν μέσα). Οι ληστές προσκύνησαν τις παραστάδες της πόρτας σαν ιερό ναό και φίλησαν με πάθος το δεξί (χέρι) του Σκιπίωνα.
- Γ)** Αυτό είναι το οποίο λένε ότι είπε ο Ταρκύνιος, όταν ήταν εξόριστος: «Τότε (μόνον) κατάλαβα ποιους είχα πιστούς φίλους, ποιους άπιστους, όταν δεν μπορούσα πια να ανταποδώσω τη χάρη ούτε σε εκείνους ούτε σε αυτούς (σε κανέναν από τους δύο).

ΘΕΜΑ Β

B 1α.

caeli:	caeli
metum:	metu
ipsum:	ipsos
eius:	eo
praedones:	praedo
tempus:	tempora
neutris:	neutrum

B 1β.

eoque modo:	isque modus
liberales artes:	liberalium artium
illustrem vistoriam:	illustri victoriā
exercitus Romani:	exercituum Romanorum

B 1γ.

alacrem:	alacrius
clara:	clariore clarissime
inopes:	egentissima

B 2α.

defecerat:	defice
invaserat:	invadendo
vincere:	vicerint
animadverterunt:	animadversuri fuissemus
rettulerunt:	refer

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

	referre
ceciderunt:	casu
coluntur:	cultos esse
fit:	fecerint
	faciendarum

B 2β.

Venerentur
Venerarentur
Veneraturi sint
Venerati sint
Venerati essent

ΘΕΜΑ Γ

Γ1α. Είναι δευτερεύουσα επιρρηματική, αιτιολογική πρόταση και εκφέρεται με Υποτακτική, επειδή η αιτιολογία είναι το αποτέλεσμα εσωτερικής, λογικής διεργασίας. Συγκεκριμένα εκφέρεται με Υποτακτική χρόνου Υπερσυντελικού (*existimasset*) και εφόσον το ρήμα της κύριας πρότασης είναι ιστορικού χρόνου (*conlocavit*), η δευτερεύουσα πρόταση εκφράζει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

Γ1β. *Is domesticos fores reserare eosque intromittere iussit.*

Γ1γ. α) Ο εμπρόθετος προσδιορισμός *ob monstrum* δηλώνει το εξωτερικό αναγκαστικό αίτιο και εκφέρεται με την πρόθεση *ob* + αιτιατική, γιατί εκφράζει την αιτία που εντοπίζεται σε εξωτερικές καταστάσεις και όχι σε ψυχικές συγκινήσεις ή συναισθήματα.

Ισοδύναμη σύνταξη: *de monstro* (*de*+ αφαιρετική)

β) **In tecto:** Να αντικαταστήσετε τον εμπρόθετο του τόπου με τις λέξεις που δίνονται στην παρένθεση, ώστε να εκφράζεται η ίδια επιρρηματική σχέση (*Campania, domus, Ephesus*).

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

Ο εμπρόθετος προσδιορισμός “in tecto” δηλώνει στάση σε τόπο, οπότε:

- in Campaniā
- domi
- Ephesi

Γ1δ. α) ut virtutem eius admirarentur

β) ad virtutem eius admirandum

Γ2α. “Quodsi forte ceciderunt, tum intellegitur”:

Υπόθεση: quodsi forte ceciderunt (quodsi+ Οριστική Παρακειμένου)

Απόδοση: tum intellegitur (Οριστική Ενεστώτα)

Πρόκειται για έναν (ανεξάρτητο) υποθετικό λόγο του 1^{ου} είδους, που εκφράζει ανοιχτή υπόθεση [Η υπόθεση εκφέρεται με Οριστική Παρακειμένου (ceciderunt) και αναφέρεται στο παρελθόν, ενώ η απόδοση εκφέρεται με Οριστική Ενεστώτα (intellegitur) και αναφέρεται στο παρόν].

Η μετατροπή του έτσι ώστε να δηλώνει υπόθεση δυνατή ή πιθανή στο παρόν-μέλλον: quodsi forte cadant, intellegatur.

Γ2β. Quod Tarquinius dixisse fertur exulans.

[Έχουμε άρση του λατινισμού, επειδή το ρήμα είναι παθητικό λεκτικό. Το Tarquinium τίθεται σε πτώση Ονομαστική (Tarquinius) ως Υποκείμενο του ρήματος “fertur” και του ειδικού απαρεμφάτου “dixisse” και επειδή η μετοχή exulantem είναι συνημμένη στο Υποκείμενο, τίθεται και αυτή σε πτώση Ονομαστική (exulans)].

Γ2γ. cum (praedones) arma abiecissent

Γ2δ. Quo animadverso abiectis armis ianuae appropinquaverunt.

(Το ποιητικό αίτιο “a praedonibus” συμπίπτει με το υποκείμενο της κύριας πρότασης “praedones”, οπότε δεν δηλώνεται).